

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

8 mei 2002

WETSONTWERP

van wet tot openstelling van het huwelijk
voor personen van hetzelfde geslacht en tot
wijziging van een aantal bepalingen van
het Burgerlijk Wetboek

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEREN **VERHERSTRAETEN** EN
LETERME

Art. 15bis (nieuw)

Een artikel 15bis invoegen, luidend als volgt :

«Art. 15bis. — In boek I van hetzelfde wetboek wordt
een titel IXbis ingevoegd, luidend als volgt :

«Titel IXbis

Het zorgouderschap

Art. 387ter. — Indien de ouders niet samenwonen
en één van de ouders het kind niet langer daadwerke-
lijk opvoedt, kan de vrederechter in het belang van het
kind op verzoek van een ouder en een andere dan die
ouder, de rechten en plichten van het ouderlijk gezag
over het kind geheel of gedeeltelijk toekennen aan de
ouder en aan een andere dan de ouder gezamenlijk, op

Voorgaand document :

Doc 50 **1692/ (2001/2002)** :
001 : Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

8 mai 2002

PROJET DE LOI

ouvrant le mariage à des personnes
de même sexe et modifiant certaines
dispositions du Code civil

AMENDEMENTS

N° 1 DE MM. **VERHERSTRAETEN** EN **LETERME**

Art. 15bis (nouveau)

Insérer un article 15bis, libellé comme suit :

« Art. 15bis. — Il est inséré, dans le livre premier du
même Code, un titre IXbis, libellé comme suit :

« Titre IXbis

La parenté sociale

Art. 387ter. — Si les parents ne cohabitent pas et
que l'un d'eux n'assume plus effectivement l'éduca-
tion de l'enfant, le juge de paix peut, dans l'intérêt de
l'enfant et à la demande de l'un des parents et d'une
tierce personne, attribuer conjointement au parent et à
cette personne tout ou partie des droits et obligations
inhérents à l'autorité parentale sur l'enfant, à condition

Document précédent :

Doc 50 **1692/ (2001/2002)** :
001 : Projet de loi.

voorwaarde dat er een bijzondere affectieve band bestaat tussen het kind en de andere dan de ouder en dat de ouder en de andere dan de ouder gedurende een onafgebroken periode van twee jaar voorafgaand aan het inleiden van de genoemde vordering daadwerkelijk samen zorg hebben gedragen voor het kind.

Indien een andere dan de ouder op grond van het vorige lid gezamenlijk het ouderlijk gezag over het kind geheel of gedeeltelijk uitoefent, is deze in elk geval verplicht naar evenredigheid met de eigen middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de opvoeding en de opleiding van het kind. Indien de opleiding niet is voltooid, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.

Het verzoek zoals bedoeld in het eerste lid wordt ingeleid overeenkomstig de bepalingen van artikel 1034bis en volgende van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 387quater. — Indien de verstandhouding tussen de ouder en de andere dan de ouder ernstig is verstoord, beveelt de rechter, op verzoek van een van de partijen, maatregelen te nemen betreffende de uitoefening van het ouderlijk gezag zoals bedoeld in artikel 387ter. De andere dan de ouder is verplicht naar de evenredigheid met de eigen middelen te zorgen voor de huisvesting, het levensonderhoud, de opvoeding en de opleiding van het kind. Indien de opleiding niet is voltooid, loopt de verplichting door na de meerderjarigheid van het kind.».

VERANTWOORDING

Steeds meer kinderen groeien op in anders samengestelde gezinnen waarbij de nieuwe partner van de biologische ouder (hetero of holebi), een grootouder, een pleegouder, ..., vaak heel wat opvoedende taken op zich neemt. Voor de nieuw opgebouwde affectieve band tussen de niet-biologische zorgouder en het kind ontbreekt er thans een wettelijk kader.

Wanneer ouders niet samenwonen en één van de ouders de daadwerkelijke opvoeding van het kind niet langer waarneemt, moet in het belang van het kind de zorgouder rechten en plichten van het ouderlijk gezag over het kind geheel of gedeeltelijk kunnen opnemen. Desgevallend dienen bepaalde rechten en plichten ook aan de niet-zorgende ouder te kunnen worden ontgenomen. De zorgende ouder en de andere dan de ouder kunnen in dat geval gezamenlijk het ouderlijk gezag geheel of gedeeltelijk uitoefenen.

Voorwaarde is dat er een bijzondere affectieve band bestaat tussen het kind en de zorgouder en dat beide zorgouders gedurende een onafgebroken periode van twee jaar voorafgaand aan het inleiden van de vordering daadwerkelijk samen zorg hebben gedragen voor het kind. De vrederechter dient de nodige maatregelen te kunnen nemen indien de verstandhouding tussen beide zorgouders ernstig is verstoord.

qu'il existe un lien d'affection particulier entre l'enfant et la tierce personne, et que le parent et cette personne se soient effectivement occupés de l'enfant durant une période ininterrompue de deux ans précédant l'introduction de la dite demande.

La tierce personne qui, en vertu de l'alinéa précédent, exerce conjointement tout ou partie de l'autorité parentale sur l'enfant est en tout cas tenue d'assumer, à proportion de ses facultés, l'hébergement, l'entretien, l'éducation et la formation de l'enfant. Si la formation n'est pas achevée, l'obligation se poursuit après la majorité de l'enfant.

La demande visée à l'alinéa 1^{er} est introduite conformément aux dispositions des articles 1034bis et suivants du Code judiciaire.

Article 387quater. — Si l'entente entre le parent et la tierce personne est sérieusement perturbée, le juge de paix ordonne, à la demande de l'une des parties, les mesures à prendre relativement à l'exercice de l'autorité parentale visée à l'article 387ter. La tierce personne est tenue d'assumer, à proportion de ses facultés, l'hébergement, l'entretien, l'éducation et la formation de l'enfant. Si la formation n'est pas achevée, l'obligation se poursuit après la majorité de l'enfant.».

JUSTIFICATION

De plus en plus d'enfants sont élevés dans des familles atypiques au sein desquelles il est fréquent que le nouveau partenaire du parent biologique – qu'il soit hétérosexuel, homosexuel ou bisexuel –, un grand-parent, un parent adoptif, ... assume une part importante de l'éducation des enfants. Le nouveau lien affectif qui se tisse entre le parent social non biologique et l'enfant requiert aujourd'hui un cadre légal.

Lorsque les père et mère ne cohabitent pas et que l'un des deux n'assure plus l'éducation effective de l'enfant, un parent social doit, dans l'intérêt de l'enfant, pouvoir exercer et assumer tout ou partie des droits et obligations inhérents à l'autorité parentale. Le cas échéant, le parent qui ne s'occupe pas de l'enfant doit également pouvoir être privé de certains droits et être dispensé de certaines obligations. Le parent qui s'occupe de l'enfant et la tierce personne peuvent, dans ce cas, exercer conjointement tout ou partie de l'autorité parentale.

La condition est qu'un lien d'affection particulier existe entre l'enfant et le parent social et que les deux parents qui veillent à l'éducation de l'enfant se soient effectivement occupés conjointement de l'enfant durant une période ininterrompue de deux ans préalable à l'introduction de la demande. Le juge de paix doit pouvoir prendre les mesures nécessaires si l'entente entre les deux parents est sérieusement perturbée.

Deze aanpak biedt zekerheid, en creëert duurzaamheid en maatschappelijke verbondenheid en brengt respect op voor opgenomen verantwoordelijkheid ongeacht de samenstelling van het gezin.

Nr. 2 VAN DE HEREN VERHERSTRAETEN EN LETERME

Art. 15ter (nieuw)

Een artikel 15ter invoegen, luidend als volgt :

«Art. 15ter. — In artikel 394 van hetzelfde wetboek, tussen het tweede en het derde lid, een nieuw lid invoegen, luidend als volgt :

«De vrederechter hoort in elk geval de andere dan de ouder die op grond van artikel 387ter het gezamenlijk gezag over het kind geheel of gedeeltelijk uitoefent, voor zover deze niet als voogd is aangewezen op grond van artikel 392.»».

VERANTWOORDING

De zorgouder kan op dit ogenblik reeds als testamentair voogd worden aangewezen door de overblijvende ouder zelf. De zorgouder kan ook als voogd worden aangewezen na het opvallen van de voogdij.

Er dient dan ook een verplichting te worden ingebouwd om de zorgouder te horen op het ogenblik van het opvallen van de voogdij voor zover deze niet als voogd door de ouder zou zijn aangewezen.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)
Yves LETERME (CD&V)

Quelle que soit la composition de la famille, cette approche offre une sécurité, crée une situation durable et une forme de cohésion sociale, et respecte à sa juste valeur la prise de responsabilités.

N° 2 DE MM. VERHERSTRAETEN ET LETERME

Art. 15ter (nouveau)

Insérer un article 15ter, libellé comme suit :

« Art. 15ter. – Dans l'article 394 du même Code, insérer, entre les alinéas 2 et 3, un nouvel alinéa, libellé comme suit :

« Le juge de paix entend en tout cas la personne autre que le parent qui, conformément à l'article 387ter, exerce en tout ou en partie l'autorité parentale conjointe sur l'enfant, pour autant que cette personne n'ait pas été désignée comme tuteur en vertu de l'article 392. ». ».

JUSTIFICATION

Le parent social peut déjà être désigné à ce moment comme tuteur testamentaire par le parent survivant ou il peut être désigné comme tuteur après l'ouverture de la tutelle.

Il y a dès lors lieu de prévoir aussi une obligation d'entendre le parent social au moment de l'ouverture de la tutelle, au cas où il n'aurait pas été désigné comme tuteur par le parent.